

VNITŘNÍ PRAVIDLA:

Etický kodex

Evidenční číslo:	VP - DZR „Petrklíč“		
Zpracoval:	Jméno a příjmení	Funkce / útvar	Podpis
	Bc. Libuše Šebestová	Vedoucí útvaru DZR „Petrklíč“	
	Bc. Iveta Zimmermannová	sociální pracovnice DZR „Petrklíč“	
Schválil:	Bc. Libuše Šebestová	Vedoucí útvaru DZR „Petrklíč“	
Datum schválení:	25. 1. 2018	Změnový stav:	0
Účinnost od:	1. 2. 2018	Vydání:	3
Číslo tisku:			
Dokument ruší / mění:	DZR „Petrklíč“ – Etický kodex ze dne 1. 1. 2016		

Čl. 1

Účel a oblast platnosti

Tato vnitřní pravidla definují etiku chování a práce zaměstnance Domova se zvláštním režimem „petrklič“, Západní 1315/7, Plzeň 1 – Bolevec, 323 00 Plzeň (dále jen Domov).

Čl. 2

Základní pojmy, definice a zkratky

- 1) Domov se zvláštním režimem „Petrklíč“, Západní 1315/7, Plzeň 1 – Bolevec, 323 00 Plzeň (dále jen Domov) je registrovaný poskytovatel pobytových sociálních služeb ve smyslu zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách [1] a prováděcí vyhlášky č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o soc. službách [2], vše ve znění pozdějších předpisů, jehož nadřízenou organizací (provozovatelem) je Městský ústav sociálních služeb města Plzně, příspěvková organizace, Klatovská třída 777/90, Plzeň 3 – Jižní Předměstí, 301 00 Plzeň, IČO 00075345, zapsaný v Obchodním rejstříku vedeného Krajským soudem v Plzni, v oddílu Pr, vložka 580 (dále jen MÚSS Plzeň), zastoupen ředitelem, Ing. Vladimírem Chuchlerem.
- 2) **Zřizovatel MÚSS Plzeň** - Statutární město Plzeň; funkci zřizovatele vykonává v souladu s organizačním řádem Magistrátu města Plzně Rada města Plzně.
- 3) **Sociální služba** – soubor činností zajišťujících pomoc a podporu osobám v nepříznivé sociální situaci za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení. V Domově je zajišťována formou celoroční pobytové služby pro vymezenou cílovou skupinu uživatelů.
- 4) **Uživatel sociálních služeb** (dále jen uživatel) - osoba, které je poskytována sociální služba ve smyslu zákona o sociálních službách, příjemce poskytované sociální služby.
- 5) **Etika** – z řeckého ethos (mrav), filosofická disciplína, která zkoumá morálku a její normy. Významnou roli v etice hraje svědomí člověka.
- 6) **Etika práce (profesní etika)** – mravní jednání a konání zaměstnance, znamená „to, co má být“. Odpovídá stanoveným normám, standardům a předpisům, obecné morálce a etiketě. Vysoká míry etiky zaměstnanců pomáhá budovat či udržovat dobré jméno poskytovatele.
- 7) **Etický problém** – konflikt, který souvisí s oblastí morálky, a u kterého je známé jedno nejlepší řešení. Lze jej snadno pojmenovat a vyřešit odpovědí ano/ne. Přijetím rozhodnutí je etický problém s konečnou platností vyřešen.
- 8) **Etické dilema** – složitá podoba konfliktu, nemá jedno nejlepší řešení. Jednotlivec se musí rozhodnout, co je „ta správná věc, kterou je třeba udělat“. Rozhodnutí bude mít vliv na další osobu. Volí se mezi menším a větším zlem.

Čl. 3

Pravomoci a odpovědnosti

Tato vnitřní pravidla jsou závazná pro všechny zaměstnance Domova. Zaměstnanci jsou povinni jednotlivá ustanovení těchto pravidel dodržovat. V opačném případě je postupováno dle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

Čl. 4

Základní principy

- 1) Všichni zaměstnanci Domova usilují o naplnění poslání tohoto zařízení a vykonávají svou práci dle svého nejlepšího vědomí a svědomí.
- 2) Zaměstnanci Domova si jsou vědomi, že uživatelé Domova mohou mít pocit odlišnosti nebo vyloučení ze společnosti, neboť v Domově žijí v odlišném prostředí, než na které byli zvyklí.
- 3) Zaměstnanci usilují o to, aby se uživatelé cítili důstojně a bezpečně a pomáhají jim dosáhnout pocitu vlastního domova. Zaměstnanci znají a uplatňují zásadu Listiny základních práv a svobod [4], která říká „Všichni lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti a právech“.

Čl. 5

Etika organizace – dobré jméno firmy

- 1) Organizace (poskytovatel) má rovný přístup ke všem zaměstnancům. Organizace neupřednostňuje zaměstnance při přijímání, hodnocení, odměňování, vzdělávání či povyšování na základě osobních vztahů a dalších kritérií nesouvisejících s výkonem či schopnostmi zaměstnance.
- 2) Organizace zvyšuje motivaci zaměstnance (pracovní podmínky, benefity, odměňování, pochvala, atd.)
- 3) Každý zaměstnanec má právo na etický přístup ze strany zaměstnavatele.
- 4) Organizace zachovává důvěrnost osobních informací zaměstnance.
- 5) Každý zaměstnanec se chová tak, aby důstojně reprezentoval poskytovatele a hájil jeho dobré jméno.
- 6) Dobré jméno organizace je závislé na chování a jednání jednotlivých zaměstnanců a na jejich loajalitě k zaměstnavateli.

Čl. 6

Etické zásady zaměstnance

- 1) Zaměstnanec je povinen při výkonu své činnosti dodržovat práva skupin a jednotlivců zakotvených zejména v Listině základních práv a svobod [4], vždy jedná tak, aby to bylo ku prospěchu uživatele.
- 2) Zaměstnanec zajistí, aby žádný čin nebo opomenutí v rámci jeho kompetencí nemělo škodlivé důsledky, pokud jde o zájmy a bezpečí uživatele.
- 3) Zaměstnanec je odpovědný za své jednání.
- 4) Zaměstnanec dodržuje zásady slušnosti, lidskosti a ohledupnosti.
- 5) Zaměstnanec jedná s každým uživatelem Domova bez předsudků, respektuje jeho individuální odlišnost, názory a potřeby.
- 6) Zaměstnanec hájí oprávněné zájmy uživatele, aplikuje komunikační zručnost.
- 7) Zaměstnanec při komunikaci s uživatelem zachovává profesionální přístup, je odpovědný a empatický, neoslovuje uživatele familiárně, netyká mu (není-li to výslovné přání uživatele a tykání není oboustranné), nejedná arogantně, neignoruje jej, neponižuje jej, nemanipuluje s ním, nezastrašuje ho, nejedná s ním jako s malým dítětem, vyvaruje se projevů odporu nebo štítlivosti.
- 8) Zaměstnanec se vyvaruje takového jednání, které by vystavilo uživatele Domova šikanování, ponižování nebo posměchu.
- 9) Zaměstnanec se vyvaruje jakýchkoliv projevů hrubosti, slovní nebo tělesné.
- 10) Zaměstnanec se vyvaruje jakýchkoliv projevů nadřazování, rasismu a xenofobie.
- 11) Zaměstnanec respektuje sexuální orientaci uživatele a vyvaruje se jakýchkoliv hanlivých či homofobních komentářů. Zaměstnanec zachovává diskrétnost.
- 12) Zaměstnanec respektuje právo na osobní vlastnictví každého uživatele.
- 13) Zaměstnanec respektuje náboženské cítění a politické přesvědčení uživatele.
- 14) Zaměstnanec respektuje právo každého uživatele na seberealizaci v takové míře, aby nedocházelo současně k omezení takového práva u druhých osob.
- 15) Zaměstnanec zachovává mlčenlivost o všech informacích o uživateli, které získá v souvislosti s výkonem své profese.
- 16) Zaměstnanec v případě etického problému nebo dilematu povzbuzuje uživatele na jeho aktivním podílení se na řešení situace. Uživatel je zaměstnancem informován o přednostech a rizicích navrhovaných řešení.

- 17) Zaměstnanec odpovědně plní své povinnosti vyplývající ze závazku vůči svému zaměstnavateli, snaží se vyvarovat jakékoliv činnosti či jednání, které by poškozovaly dobré jméno Domova.
- 18) Zaměstnanec činí eticky ospravedlnitelná rozhodnutí a stojí si za nimi.
- 19) Zaměstnanec nevyžaduje, ani nepřijímá dary, úsluhy, laskavosti či jiná plnění (mimo výjimky popsané ve vnitřních pravidlech VP 2c – DZR „Petrklíč“ – Přijímání darů **[3]**), která by mohla ovlivnit rozhodování v oprávněných zájmech uživatele či poskytování služby, nebo narušit profesionální přístup ke svěřeným povinnostem. Zaměstnanec jedná vždy tak, aby se v souvislosti s výkonem pracovních povinností nedostal do vztahu, ve kterém by byl vázán protislužbou či ovlivněn v rozhodování.
- 20) Zaměstnanec dbá na udržování a zvyšování prestiže svého povolání.
- 21) Zaměstnanec pracuje jako člen týmu, respektuje znalosti a zkušenosti svých spolupracovníků a ostatních odborníků a úzce s nimi spolupracuje s neustálou snahou o zvyšování kvality poskytovaných služeb.
- 22) Dodržování etických zásad, formulovaných v tomto dokumentu, patří mezi základní povinnosti každého pracovníka Domova.
- 23) Nedodržování zásad, formulovaných v Etickém kodexu pracovníka Domova je neslučitelné s výkonem jakékoliv profese v Domově.

Čl. 7

Model etického rozhodování

Etická otázka	Příklad č. 1	Příklad č. 2
Jaká jsou fakta?	Uživatel se chová v Domově nevhodně (k zaměstnancům či uživatelům).	Uživateli zemřel syn.
V čem tkví etický problém?	Zaměstnanec má dilema, zda a jakým způsobem to uživateli sdělit – obava z reakce uživatele, obava o zdravotní stav uživatele, obava z konfliktu, obava z nerovného postavení (uživatel/zaměstnanec) při řešení konfliktu, obava z reakce příbuzných uživatele, z reakce nadřízených, dilema, zda je vůbec účelné problém řešit, atd. Zaměstnanec řešící tento problém může mít také dilema z důvodu, že na základě znalosti dalších informací (životní historie či osobní anamnéza uživatele) odvozuje, proč tak uživatel reaguje nebo proč se tak chová.	Zaměstnanec má dilema, zda a jakým způsobem to uživateli sdělit zejména z důvodu obavy z reakce uživatele. Zaměstnanec si není jistý, zda sám psychicky zvládne situaci nebo je přesvědčen, že by bylo pro uživatele lepší, kdyby o úmrtí nevěděl.
Kdo jsou účastníci dané situace?	Uživatel, další uživatelé, zaměstnanec či další zaměstnanci, případně rodina uživatele, zaměstnavatel.	Uživatel, zaměstnanec.
Jaké jsou možnosti	<ul style="list-style-type: none"> Individuální projednání s uživatelem za předpokladu nalezení vhodné formy	<ul style="list-style-type: none"> Šetrně sdělit uživateli informaci, zajistit případnou lékařskou pomoc.

řešení?	<p>projednání.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvážení spolupráce s rodinou a s dalšími zaměstnanci, s lékařem, atd. • Motivace uživatele k jinému chování • V případě závažného porušování zwážení možnosti písemného upozornění na toto jednání či výpovědi Smlouvy o poskytování sociálních služeb • Jedná-li se o problém, který si dokáží uživatelé vyřešit mezi sebou, zvážít možnost nevměšování se.	<ul style="list-style-type: none"> • Využít pomoc rodiny uživatele. • Využít pomoc jiných zaměstnanců, v případě, že zaměstnanec má obavy, že to nezvládne, je sdělením informace pověřen jiný zaměstnanec. • Informaci uživateli nesdělovat (jen v odůvodněných a výjimečných případech)
Jaké budou morální dopady těchto možností řešení?	<ul style="list-style-type: none"> • Uživatel bude dotčený, nebude spolupracovat. • Uživateli se zhorší zdravotní stav, bude v depresi nebo v negaci. • Uživatel bude řešený problém či jeho obsah a řešení interpretovat jinak (ostatním uživatelům, zaměstnancům, rodině). • Uživatel či ostatní dotčení uživatelé se budou cítit poškozeni, znevýhodněni. • Rodina uživatele nepřijme problém ani způsob jeho řešení. • Zaměstnanec bude mít v případě ukončení pobytu uživatele obavy o jeho další osud, pochybnosti, zda učinil správné rozhodnutí.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozrušený uživatel. • Rozrušený zaměstnanec. • Zhoršení zdravotního stavu či ztráta chuti k životu uživatele.
Jaký nátlak, na koho situace obsahuje?	<ul style="list-style-type: none"> • Uživatel/uživatelé • Zaměstnanec/zaměstnanci • Zaměstnavatel (poskytovatel) • Rodina uživatele	<ul style="list-style-type: none"> • Uživatel • Zaměstnanec
Jak bude situace s konečnou platností řešena?	Musí být vyhodnoceny veškeré morální dopady možných řešení, ideální je rozhodnout týmově.	Obecně se doporučuje sdělovat všechny informace uživateli, problémem je spíše obava z reakce uživatele a z důsledků sdělení informace.

Čl. 8 Řešení etického problému

- 1) Zaměstnanec může vzniklý etický problém vyřešit sám, je-li to v jeho kompetenci a osobních možnostech.
- 2) Zaměstnanec může požádat o pomoc s řešením etického problému při supervizi.
- 3) Etický problém, který nemůže zaměstnanec vyřešit sám, oznámí svému nadřízenému zaměstnanci. Takový etický problém zpravidla řeší tým zaměstnanců Domova.
- 4) Nemůže-li etický problém vyřešit Domov, předává jej zaměstnanec prostřednictvím vedoucí útvaru DZR „Petrklíč“ k řešení řediteli MÚSS Plzeň, který za tímto účelem stanoví Etickou komisi MÚSS Plzeň.

Čl. 9

Závěrečná a přechodná ustanovení

Vnitřní pravidla jsou platná od 1. 2. 2018. Zrušit či změnit je lze pouze ve spolupráci s vedoucí útvaru DZR „Petrklíč“. Revize pravidel bude provedena minimálně 1 x ročně vedoucí útvaru DZR „Petrklíč“ nebo jí pověřeným zaměstnancem.

Čl. 10

Související podklady

- [1] Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- [2] Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů
- [3] VP 2c – DZR Petrklíč – Přijímání darů
- [4] Listina základních práv a svobod

